

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

DR TADEUSZ BIAŁEK

PREZES

Warszawa, dn. 21 lipca 2023 r.

SEKRETARIAT ZŁOŻY SZEFĄ KC

L.dz. **DS. 175.467.2023**

Data wpływu: **25.07.2023**

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Dot.: projektu ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych (druk nr 3502)

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z wniesieniem do Sejmu projektu ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych (dalej: projektu ustawy), przygotowanego przez Komisję Nadzwyczajną do spraw deregulacji, poniżej przedstawiam stanowisko Związku Banków Polskich do przedmiotowego projektu wraz z propozycjami zmian i rozszerzeń projektu ustawy:

I. Uwagi ad. Art. 1. pkt 1) projektu ustawy

Art. 1. pkt 1) ustawy wprowadza zmianę w Art. 709[2] ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326), która umożliwia zawarcie umowy leasingu w formie dokumentowej.

Uzasadnienie/Komentarz:

Środowisko bankowe pozytywnie ocenia projektowaną regulację. Zawarcie umów leasingowych w formie dokumentowej, bez konieczności posiadania podpisu elektronicznego, może przyspieszyć i ułatwić proces ich zawierania. Jest to szczególnie ważne w obecnej sytuacji, gdy polska gospodarka nadal boryka się z konsekwencjami pandemii i konfliktu na Ukrainie. Wprowadzana zmiana znacząco ułatwi i przyspieszy proces udzielania finansowania w postaci leasingu dla wszystkich zainteresowanych stron, poprawiając jednocześnie efektywność i dynamikę tego procesu.

II. Uwagi ad. Art. 1. projektu ustawy (dotyczy zmian w Kodeksie Cywilnym):

1. w Art. 1 ustawy proponuje się dodać pkt 4) o treści:

Art. 921[15] otrzymuje brzmienie:

„Art. 921[15]

§ 1. Jeżeli niniejszy kodeks lub odrębne przepisy wymagają, dla zachowania jakiegokolwiek formy, złożenia podpisu na dokumencie stanowiącym lub mającym

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. **SPS-WP.020.191.16.2023**
Data wpływu: **27.07.2023**

stanowiąc papier wartościowy, w szczególności weksel lub czek, to dokument ten może być sporządzony na nośniku elektronicznym, a podpisowi na takim dokumencie, w tym podpisowi własnoręcznemu, równoważne jest opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Przepisów niniejszego kodeksu o dokumencie na nośniku elektronicznym nie stosuje się do papierów wartościowych stanowiących instrumenty finansowe w rozumieniu odrębnych przepisów.

§ 3. Przez "Dokument na nośniku elektronicznym" rozumie się informację sporządzoną, przekazaną, otrzymaną i przechowywaną w sposób elektroniczny, obejmująca w zasadnych przypadkach również informacje dodatkowe, powiązane lub dołączone tak jakby były one integralną częścią tego dokumentu niezależnie od tego czy powstały one jednocześnie czy nie ;

§ 4. Przez „Papier wartościowy na nośniku elektronicznym” rozumie się papier wartościowy w formie Dokumentu na nośniku elektronicznym spełniający wymagania określone w § 6 ;

§ 5. Niniejsze przepisy o Papierze wartościowym na nośniku elektronicznym nie zabraniają umieszczenia na tym papierze wartościowym informacji dodatkowych w stosunku do tych, które mogą być umieszczane na papierze wartościowym na jakimkolwiek innym nośniku.

§ 6.

1. Papier wartościowy może być sporządzony na dokumencie mającym postać nośnika elektronicznego jeżeli:
 - a) Dokument elektroniczny zawiera treść która jest wymagana dla papieru wartościowego,
 - b) Powszechnie uznana metoda została użyta dla:
 - i. dla jednoznacznego oznaczenia Dokumentu na nośniku elektronicznym w celu jego identyfikacji jako papieru wartościowego na nośniku elektronicznym
 - ii. dla zapewnienia pozostawania pod kontrolą ważności oraz innych istotnych cech Dokumentu na nośniku elektronicznym począwszy od jego sporządzenia aż do ustania jego ważności, oraz
 - iii. dla zachowania integralności Dokumentu na nośniku elektronicznym.
2. Integralność jest zapewniona, jeśli informacje zawarte w treści Papierów wartościowych na nośniku elektronicznym oraz autoryzowane zmiany tych informacji dokonywane począwszy od jego sporządzenia aż do utraty jego ważności pozostają kompletne i niezmienione z wyjątkiem zmian powstałych w wyniku normalnego sposobu komunikacji, przechowywania i udostępniania.

§ 7.

1. Jeżeli prawo wymaga lub zezwala na posiadanie papieru wartościowego, wymóg ten jest spełniony w odniesieniu do Papieru wartościowego na nośniku elektronicznym, jeżeli zastosowana została powszechnie uznana metoda:
 - a) W celu ustanowienia wyłącznej kontroli posiadacza nad tym Papierem wartościowym na nośniku elektronicznym; i
 - b) Aby zidentyfikować posiadacza jako osobę kontrolującą.
2. Jeżeli prawo wymaga lub zezwala na przeniesienie posiadania papieru wartościowego, wymóg ten jest spełniony w odniesieniu do elektronicznego dokumentu zbywalnego poprzez przeniesienie kontroli nad Papierem wartościowym na nośniku elektronicznym.

§ 8.

1. Papierom wartościowym na nośniku elektronicznym nie można odmówić skutków prawnych, ważności ani wykonalności wyłącznie na tej podstawie, że zostały wydane lub wykorzystane za granicą.
2. Żadne z postanowień niniejszej ustawy nie ma wpływu na stosowanie do Papierów wartościowych na nośniku elektronicznym przepisów prywatnego prawa międzynarodowego regulujących zbywalny dokument lub instrument."

Uzasadnienie:

Weksle są papierami wartościowymi, które funkcjonują od XIII w. Kilkaset lat praktyki stosowania sprawiło, że weksle stały się jednym z najlepiej poznanych i najbezpieczniejszych instrumentów obrotu. Era obrotu elektronicznego ujawniła jednak istotne niedomagania materialnej formy weksla. Nie spełnia ona oczekiwań użytkowników co do szybkości i sposobów elektronicznej wymiany danych na odległość. Dalsze funkcjonowanie weksli w tradycyjnej formie papierowej stało się także potencjalnie bardzo niebezpieczne. Jest bowiem w obrocie źródłem ryzyka nadużyć ze względu na dostępność technologii fałszujących podpisy w sposób nieodróżnialny od podpisu skreślonego ręką ludzką. Proponowane rozwiązanie może dostarczyć uczestnikom obrotu niezwykle użyteczny instrument, spełniający funkcje materialnego weksla, przy minimalizacji uciążliwości związanych z koniecznością posługiwania się materialnym dokumentem. Jednocześnie zapewnia wiarygodną i trwałą identyfikację wystawcy oraz dalszych nabywców i zbywców weksla oraz integralność i niezmienność weksla (poza niezaprzeczalnymi zmianami zgodnymi z prawem wekslowym dokonanymi przez identyfikowalne osoby).

Dokumenty elektroniczne cechowała do niedawna znacząca wada utrudniająca ich użycie jako weksla – brak możliwości zapewnienia ich unikatowości, czyli ustalenia oryginalnej wersji dokumentu. Może powstać wiele kopii dokumentu elektronicznego, co wynika nie tylko z działania człowieka, ale również ze specyfiki samych urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i przechowujących dokumenty elektroniczne. Wysłanie dokumentu np. pocztą elektroniczną prowadzi do powstania jego kopii co najmniej w komputerze nadawcy, serwerze nadawcy, serwerze odbiorcy, komputerze odbiorcy. Wskazane problemy techniczne z posługiwaniem się elektroniczną formą dokumentów, takich jak weksel, rozwiązuje zastosowanie technologii blockchain. Blockchain to połączenie kilku znanych technologii, które razem mogą posłużyć do tworzenia sieci zapewniających zaufanie między stronami w sytuacjach, gdy w tradycyjnych relacjach nie ma powodu, by takie zaufanie występowało, a jego zbudowanie wymaga użycia pośredników lub zastosowania złożonych zabezpieczeń prawnych. Blockchain wykorzystuje kryptografię do tworzenia rozproszonego rejestru (DLT) księgi transakcyjnej, gdzie przechowuje się informacje w grupie użytkowników. Zapisy lub zmiany w tej księdze są uzgadniane przez predefiniowany protokół sieciowy.

Kolejnym powodem do rozważań nad koncepcją weksla elektronicznego jest rozporządzenie eIDAS zrównujące kwalifikowany podpis elektroniczny z podpisem własnoręcznym.

Warunkiem koniecznym dla zastosowania opisanej koncepcji elektronicznego weksla jest uznanie przez sądy ważności weksla na unikatowym elektronicznym nośniku i skuteczności obrotu nim w środowisku cyfrowym. Do sądów bowiem należy rozpatrywanie spraw o zapłatę tych weksli, które nie zostaną wykupione w terminie. W tym celu konieczne jest wprowadzenie do prawa polskiego przepisów rangi ustawowej

odpowiadających Ustawie Modelowej UNICITRAL z 2017 r. o zbywalnych elektronicznych dokumentach płatniczych. Wprowadzenie powyższej regulacji do prawa polskiego umożliwiłoby także:

jednoczesną wymianę eWeksła za płatność (Delivery Versus Payment DVP) w smart kontrakcie, zapewniającym jednocześnie wydania weksła i jego wykupu przez spełnienie świadczenia pieniężnego. Funkcja mogłaby być zrealizowana przy wykorzystaniu usług wynikających z wdrożenia dyrektywy PSD2.

III. Należy dodać Art. 2 projektu ustawy (dotyczy zmian w Kodeksie Postępowania Cywilnego) o treści (dodatkowo należy dostosować numerację kolejnych artykułów):

„ Art. 2. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowanie cywilnego (Dz. U. 1964 Nr 43 poz. 296 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1. Art. 485 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli nie dołączono oryginału weksła lub czeku albo wystawionego przez instytucję zaufaną poświadczenia zdeponowania u niej oryginału weksła lub czeku na nośniku elektronicznym, przewodniczący wzywa powoda do ich złożenia do akt pod rygorem zwrotu pozwu na podstawie art. 130.”

2. W art. 485 dodaje się § 5 - 7 w brzmieniu:

„§ 5. Instytucją zaufaną jest bank krajowy, instytucja kredytowa, oddział instytucji kredytowej, oddział banku zagranicznego, zdefiniowane w ustawie Prawo Bankowe lub firma inwestycyjna, zdefiniowana w Ustawie o obrocie instrumentami finansowymi lub notariusz, zdefiniowany w ustawie Prawo o notariacie. Zaświadczenie nie może jednak pochodzić od instytucji zaufanej która jest stroną w danym postępowaniu albo która zgodnie z treścią danego weksła lub czeku mogłaby z nich odpowiadać.

§ 6. Zaświadczenie instytucji zaufanej powinno wskazywać:

- a) sygnaturę postępowania sądowego do którego jest składane,
- b) treść weksła lub czeku obejmującą wszystkie jego elementy,
- c) treść weksła lub czeku z pominięciem jego elementów mających znaczenie jedynie dla elektronicznego przetwarzania dokumentu.

§ 7. Instytucja zaufana wystawiająca zaświadczenie o przyjęciu oryginału weksła lub czeku na nośniku elektronicznym do depozytu zapewnia jego przechowywanie na czas do prawomocnego zakończenia postępowania. W razie uprawomocnienia się nakazu zapłaty instytucja ta wydaje oryginał weksła lub czeku podmiotowi, przeciwko któremu zapadł nakaz z weksła lub czeku z adnotacją, integralnie połączoną z dokumentem elektronicznym, określającą sąd, w którym toczyło się postępowanie, sygnaturę akt sprawy, z której je wydano, datę i sposób zakończenia postępowania.

Uzasadnienie:

Jak w pkt II.

IV. Proponuje się dodać Art. 29 o treści (dodatkowo należy dostosować numerację kolejnych artykułów):

„Art. 29. W ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. konsumenckiej pożyczce lombardowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1285) wprowadza się następujące zmiany:

1. W Art. 2 uchyla się ust. 1.

Uzasadnienie:

Pragniemy zwrócić uwagę, że poprzez dodanie do ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej nowego art. 2 ust. 1, objęto zakresem ustawy przedsiębiorców leasingowych udzielających indywidualnym rolnikom finansowania w postaci tzw. pożyczek leasingowych. Trzeba pamiętać, że pożyczka leasingowa nie służy finansowaniu codziennych potrzeb konsumpcyjnych rolników, lecz jest głównym sposobem finansowania działalności rolniczej w Polsce, w tym w szczególności rolników – przedsiębiorców, korzystających z dotacji unijnych. Z pożyczek leasingowych rolnicy – przedsiębiorcy finansują najczęściej zakup drogiego sprzętu rolniczego.

W ocenie Związku Banków Polskich przyjęcie powyższego rozwiązania znacznie ograniczy dostęp rolników do zewnętrznego finansowania w postaci pożyczek udzielanych przez firmy leasingowe.

2. Art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisów ustawy nie stosuje się do banków krajowych, instytucji kredytowych, oddziałów instytucji kredytowych, oddziałów banków zagranicznych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz instytucji finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. 2022 poz. 2324 ze zmianami).”

Uzasadnienie:

Dla poprawności legislacyjnej zwracamy uwagę, że Ustawa Prawo bankowe nie posługuje się definicją legalną „banku”, której użyto w art. 2 ust. 2 ustawy, lecz „banku krajowego, banku państwowego i instytucji kredytowej”. Z tego względu wyłączenie podmiotowe zawarte w art. 2 ust. 2 ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej nie obejmuje banków z innych państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego – w tym celu konieczne jest wyszczególnienie w treści ww. przepisu banków krajowych, a także instytucji kredytowych i oddziałów instytucji kredytowych. Dodatkowo celowym jest objęcie wyłączeniem także instytucji finansowych w rozumieniu ustawy Prawo bankowe. Pozwoli to na objęcie reżimem ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej, zgodnie z intencją ustawodawcy, jedynie podmiotów udzielających pożyczek konsumentom i jednocześnie wymykających się dotychczasowemu reżimowi kredytu konsumenckiego takich jak lombardy.

3. Uchyla się Art. 51.

Uzasadnienie:

Wprowadzenie § 2. o treści " § 2. Przepisy dotyczące konsumenta, zawarte w art. 385[1] –385[3], stosuje się do osoby fizycznej prowadzącej gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2023 r. poz. 208, 337 i 641)." polegająca na rozszerzeniu stosowania przepisów o klauzulach abuzywnych na rolników faktycznie może doprowadzić do pogorszenia sytuacji „rolników nie przedsiębiorców”, tj. konsumentów, którzy dziś korzystają z pełnej ochrony konsumenckiej. Wyjaśnienia bowiem wymaga, że powyższa zmiana nadaje ww. grupie rolników ochronę jedynie w zakresie cywilnoprawnym (indywidualna kontrola sądowa postanowień umów lub w drodze pozwów zbiorowych). Zatem nie będą oni już objęci pełną ochroną instytucjonalną konsumentów, sprawowaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz powiatowych/miejskich rzeczników konsumentów.

Art. 720[6] o treści: „Przepisy art. 720[2] – 720[5] stosuje się do umów pożyczki zawartych z osobą fizyczną prowadzącą gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników” został wprowadzony mimo wyraźnego sprzeciwu organizacji rolniczych i instytucji finansowych. Przepis nie ogranicza zakresu zastosowania do rolników prowadzących małe, rodzinne gospodarstwa rolne czy do pożyczek lombardowych udzielanych na cele konsumpcyjne, lecz ma zastosowanie do wszystkich przypadków, gdy osoba fizyczna prowadząca gospodarstwo rolne uzyskuje finansowanie w postaci pożyczki, a w zamian ustanawia zabezpieczenie na rzecz pożyczkodawcy. Przepis ma między innymi zastosowanie do umów pożyczek służących finansowaniu inwestycji rolników w gospodarstwa rolne, w tym finansujących nabycie maszyn rolniczych i nieruchomości na cele prowadzonego gospodarstwa rolnego, dlatego powinien zostać uchylony.

4. W Art. 53 uchyla się pkt. 1

Pragniemy podkreślić, iż ust. 2 w Art. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim o treści: „2. Ustawę stosuje się także do umów o kredyt zawieranych z osobą fizyczną prowadzącą gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 6 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2023 r. poz. 208, 337 i 641).” Został dodany mimo wyraźnego sprzeciwu organizacji rolniczych i organizacji finansowych, a zmiana oznacza w praktyce, iż ochroną konsumencką będą być objęci wszyscy rolnicy, w tym:

- 1) osoby fizyczne, które dziś prowadzą gospodarstwo rolne zaspokajające jedynie potrzeby swojej rodziny, nieuczęstniczące w obrocie gospodarczym, dokonujące czynności prawnych niezwiązanych bezpośrednio z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą
- 2) a także rolnicy, którzy w obecnym stanie prawnym kwalifikowani są jako przedsiębiorcy.

W tym miejscu należy nadmienić, iż przeważająca część rolników (z pkt 1 powyżej), którzy prowadzą gospodarstwo rolne w celu zaspokojenia własnych potrzeb, kwalifikowana jest już dziś jako konsumenci w rozumieniu art. 22[1] KC ze wszystkimi tego konsekwencjami, w tym podleganiu wszelkim przepisom regulującym status konsumenta jako strony stosunku prawnego (w tym o klauzulach abuzywnych, regulacji ustawy o kredycie konsumenckim). Przykładowo, rolnik zawierający umowę kredytu, np. na zakup koparki w celu wykopywania nią ziemniaków z polećka przy domu, które to ziemniaki przeznaczone są na potrzeby konsumpcyjne jego i jego rodziny, jest konsumentem, który aktualnie korzysta już z uprawnień wynikających z ustawy o kredycie konsumenckim. Zatem wprowadzanie zmian w tym obszarze jest bezcelowe.

Natomiast, jak wskazano w pkt 2 powyżej, wśród ogółu rolników istnieje również grupa rolników, która w aktualnym stanie prawnym kwalifikowana jest jako przedsiębiorcy. Rolnik jest bowiem przedsiębiorcą, jeżeli prowadzona przez niego działalność przejawia cechy działalności gospodarczej wymienione w art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 221 z późn. zm.). Cechami tymi są: zarobkowy charakter, ciągłość i zorganizowanie. Powyższe zostało już w judykaturze i piśmiennictwie jednoznacznie potwierdzone. W tej kwestii dość jednoznacznie wypowiedział się również Sąd Najwyższy¹. Cechy tej działalności może mieć oczywiście także działalność w dziedzinie rolnictwa i jeżeli je spełnia, jest działalnością gospodarczą, o której mowa w wymienionym przepisie. W tym zakresie na prowadzenie przez rolnika działalności gospodarczej może wskazywać np. znaczna powierzchnia

¹ (por. np. uzasadnienie uchwał składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1991 r., III CZP 9/91, i z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 117/91).

posiadanego gospodarstwa rolnego, znaczny rozmiar produkcji czy posiadanie profesjonalnych maszyn i urządzeń. Czynności prawne bezpośrednio związane z prowadzoną przez rolnika działalnością gospodarczą są uznawane za czynności podejmowane przez przedsiębiorcę.

Z tych względów niezrozumiałe jest dlaczego Ustawodawca postanowił przyznać uprawnienia konsumentów rolnikom kwalifikowanym dziś jako przedsiębiorcy, a brak jakiegokolwiek uzasadnienia do tej zmiany uniemożliwia zrozumienie ratio legis jakim kierował się Ustawodawca.

- Po pierwsze, warto przypomnieć, że ochrona konsumencka wynika przede wszystkim z chęci wyrównania szans słabszych, mniej doświadczonych podmiotów uczestników rynku. Istotne znaczenie ma więc to, jaka faktycznie jest różnica pozycji pomiędzy stronami umowy, a nie branża w jakiej dana osoba działa.
- Po drugie, wprowadzony Ust. 2 w Art. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, wprowadza wyłom w systemie, gdyż w aktualnym stanie prawnym ochrona konsumentów oraz przedsiębiorców jest zapewniona przez odrębne grupy przepisów prawa, które są dopasowane do zagrożeń odnoszących się do konsumentów, jak i przedsiębiorców. Zagrożenia te są różne dla każdej z tych grup.

Nie jest np. jasne, dlaczego Ustawodawca uważa, że kredyty inwestycyjne tej grupy rolników mają być objęte ochroną konsumencką. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że zupełnie inne są warunki kredytowania przedsiębiorców, a inne konsumentów (koszt obsługi kredytu, koszt ryzyka, horyzont czasowy, zabezpieczenia itp.).

- Po trzecie, przepis w Art. 2 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim wprowadzony Art. 53 ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej narusza art. 32 Konstytucji RP o zasadzie równości i zakazie dyskryminacji.

Równość w prawie odnosi się do procesu stanowienia norm prawa i nakłada na prawodawcę obowiązek nadawania prawu takich treści, które czynią zadość nakazowi jednakowego traktowania podmiotów (sytuacji) podobnych. Takie rozumienie zasady równości orzecznictwo wy dobyło z konstytucji jeszcze w latach 80. (np. orzeczenie z 24 października 1989 r. K 6/89, w którym mówi się o postulatcie, „by prawo w swej treści nie zawierało rozróżnień faworyzujących lub dyskryminujących pewne grupy obywateli”) i jest niesporne, że znajduje ono obecnie wyraz w art. 32 Konstytucji RP. Przy czym pamiętać należy, że na gruncie Konstytucji RP zakaz dyskryminacji jest całkowity (z jakiegokolwiek przyczyny) i ma bezwzględny charakter (nie może go uchylać ustawodawca, nawet z odwołaniem się do art. 31 ust. 3 Konstytucji).

W obecnym brzmieniu Art. 2 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim z niezrozumiałych przyczyn stawia w uprzywilejowanej sytuacji rolników kwalifikowanych jako przedsiębiorców wobec wszystkich innych przedsiębiorców.

Podsumowując, brzmienie Art. 2 ust. 2 wprowadzone Art. 53 pkt 1 ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej należy ocenić krytycznie. Rozwiązanie przyjęte przez Sejm jest niczym nieuzasadnione, stanowi wyłom w systemie prawnym, a także narusza konstytucyjną zasadę równości podmiotów wobec prawa.

Zrównanie rolników-przedsiębiorców z konsumentami, a zatem w istocie nałożenie na kredytowanie inwestycyjne zasad i warunków kredytowania typowych dla kredytowania konsumenckiego, spowoduje chaos w systemie prawnym. Ostatecznie zmiana ta może negatywnie wpłynąć na rolników – przedsiębiorców, gdyż może doprowadzić do ograniczenia finansowania tej grupy przez banki. Natomiast z punktu widzenia „rolników – nie przedsiębiorców” jest ona bezprzedmiotowa, gdyż aktualnie jako konsumenci są oni objęci reżimem ustawy o kredycie konsumenckim.

V. Postulowane uwagi kierunkowe w zakresie ograniczania barier rozwojowych w sektorze Infrastrukturalnym.

Sektor bankowy postuluje o utworzenie, np. w strukturach BGK, Funduszu Regwarancji Infrastrukturalnych (FRI).

Brak instrumentu regwarancji dla gwarancji bankowych na rynku budowlanym, infrastrukturalnym stanowi istotna barierę, wobec zbliżających się inwestycji w Polsce (inwestycje typu CPK, elektrownia atomowa czy szereg zaplanowanych inwestycji drogowych).

Fundusz FRI umożliwiałby udzielanie regwarancji dla gwarancji bankowych należytego wykonania umowy na roboty budowlane, wniesienia wadium, rękojmi oraz zwrotu zaliczki. Fundusz i jego misja skierowana byłaby jedynie do rynku budownictwa infrastrukturalnego z wyłączeniem budownictwa mieszkalnego.

W najbliższej dekadzie planowane są inwestycje w rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej dróg szybkiego ruchu i kolei dużych prędkości w skali przewyższającej wartości historyczne. Banki postrzegają branżę budowlaną jako branżę podwyższonego ryzyka, co jest związane m.in. z niską rentownością, problemami z płynnością finansową czy realizacją nierentownych kontraktów (co zdarzało się historycznie). Firmy budowlane zaś mogą napotkać na trudności w zwiększeniu dostępnych limitów gwarancyjnych, co może uniemożliwić im składanie ofert w przetargach i zwiększanie skali działalności.

Zapotrzebowanie na regwarancje w ocenie rynku może wynieść ok 15 mld zł w okresie 10 lat.

Zakłada się, że ww. regwarancje będą dotyczyły gwarancji udzielanych przez banki:

- na zabezpieczenie kontraktu na roboty budowlane (z wyłączeniem budownictwa mieszkalnego),
- realizowanego przez przedsiębiorcę - głównego wykonawcę lub podwykonawcę robót budowlanych,
- na rzecz zamawiającego w ramach procedur przewidzianych w PZP,
- tylko nowe kontrakty budowlane.

Wartość regwarancji wynosiłaby 50-80% dla MSP oraz dużych przedsiębiorców, a maksymalna kwota regwarancji wynosiłaby ok 10 mln Euro.

W sprawie ewentualnych pytań proszę o kontakt z p. Arkadiuszem Lewickim, Dyrektorem Zespołu ds. Programów Publicznych i Środowisk Gospodarczych (e-mail: Arkadiusz.Lewicki@zbp.pl, tel. 693 459 595).

Z wyrazami szacunku

Dr Tadeusz Bialek
PREZES ZWIĄZKU

DR TADEUSZ BIALEK